Anul IV. Martie 1934 No. 37

PLAIURI HUNEDORENE

REVISTA ASOCIAȚIEI CORP. DIDACTIC PRIMAR DIN JUD. HUNEDOARA.
ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ȘI GENERALĂ

CUPRINSUL:

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: PETROȘANI, STRADA FILIPESCU No. 3

Revista „Plaiuri Hunedorene" apare lunar sub conducerea unui comitet de redacţie compus din:

Sabin Jula — Simeria, preşedintele Asociaţiei învăţătorilor,
A. Constantinescu — Hunedcara, v.-preşedintele Asoc. înv.,
Ioan Ciora — membru în Comitetul Asociaţiei învăţătorilor,
Nicolae Creţu — Orăştie,
I. Morţun — Simeria, secretarul Asociaţiei învăţătorilor,
Alexiu David — Petroşani, institutor,
Gh. Ittu — Petroşani,

Redacţia: **AL. DAVID.** — Administraţia. **GH. ITTU.**

COLABORATORII REVISTEI

Izabela Sadoveanu și **Apostol Culea** — Bucureşti, **Olimpia Teodoru** — Lugoj, **Victoria Popagoga** — Hunedoara.

Constantin Sporea, Victor Solomon, Elena Sporea, I. Mihu N. Sporea, și **Iosif Stanca** — Deva, **I. Măgură.**

Constantin Stan și **Petre Petrescu** — Sibiu, **Vasile Lucaciu** – Petroşani, **Marin Biciulescu** – Bucureşti, **P. Rusu**—Ţebea, **Alexiu David**—Petroşani, **Sabin Jula** și **I. Morţun**—Simeria, **Nicolae Creţu**—Orăştie, **A. Constantinescu** și **Valeria Nemet**—Hunedoara, **Ioan Baciu**—Răcăştie, **Daniil Popescu**—Hăşdat, **Pavel Popescu** – Peştişul-Mic, **Pompeu, Hossu Longin**—Vulcan, **Sterian Ciucescu**—Ruda, **N. Roşca Greci, G. Mironescu** — Iași, **I. Bura, Pavel Lazăr** — Brad, **M. Butoi** — Luncoiul-de-sus, **G. Enescu** — Piteşti și **N. Danielescu** — Deva, **Elisabeta Beisser**-Ghelar, **Niculae Manea**-Curpeni. *M. Bogza, E. Dan, Veronica Oana, Gh. Ittu, P. D. Cristea, V. Popa, Veturia Mărginean, Emilia Ivaşcoiu, P. Simoiu, Gh. Fotescu, D. I. Băgescu, Gh. Beuran, Ion C. Florea, I Barna, O. Dubenschi, N. Manea, M. L. Ramses, V. I. Mareş, I. Mermezeu, I. Mânduc, I. Trifoiu, I. Brătulescu, T. Ittu, Hartwig Fr., Ion Sântimbreanu, Maria Lenkei, Ana Husti, Sp. Popescu*

Manuscrisele se vor trimite direct redacţiei.

ABONAMENTUL: 100 LEI

Abonamentul şi anul revistei se socoteşte după anii şcolari adecă dela 1 SEPTEMBRIE la 1 IULIE

Anul IV. Martie 1934. No. 37.

Organizarea noastră

Suntem unica tagmă de muncitori, după munca cărora roadele nu se văd imediat, sau după un timp relativ scurt, ci abia după mai mulţi ani încep să iese la suprafaţă. Din această cauză apoi suntem unica tagmă, a cărei muncă, deşi istovitoare, este mai puţin apreciată, atât de cei de sus, cât şi de cei de jos, pentru şi printre care muncim. Că este aşa, este şi natural, mai ales în epoca materialismului de azi, când toată lumea aşteaptă foloase momentane. *„Dă-mi Doamne, dar la moment“* este lozinca omenirii de azi.

Marele apostol al culturii poporului românesc, Spiru Haret, se pare a fi înţeles mai bine situaţia noastră şi, prin puterea sa de pătrundere, a prevăzut soarta ce ne aşteaptă, dacă nu vom putea arăta şi oarecari roade momentane. Numai aşa se poate explica râvna sa de-a pune pe învăţător în situaţia să-şi poată scoate în evidenţă momentană o parte din roadele muncii sale, prin organizarea şi conducerea cooperativelor şi băncilor săteşti. Marele Haret a înţeles că, până când poporul nu va fi copt la gradul de-a înţelege însuşi foloasele ulterioare ale şcoalei, trebue să-l lege de aceasta prin oarecari foloase momentane. A mai înţeles acest om al şcoalei naţionale şi sincer prieten al învăţătorilor, că ţara românească numai atunci va fi cu adevărat fericită, când poporul dela ţară va fi sub conducerea reală a conducătorului său firesc: *învăţătorul*, şi, că numai prin aceştia se va putea ridica şi va urma calea cea adevărată spre bunăstare şi o cultură mai superioară.

Mai ştia că, atunci când învăţătorul va avea cu

sine poporul, situaţia sa, a învăţătorului va fi asigurată şi scutită de orice tentativă de a-l lovi în drepturile sale. Iată până unde au mers prevederile acestui mare om. Aceasta în vechiul regat.

In Ardeal, legătura strânsă între învăţător şi popor s'a făcut prin şcoala confesională, prin biserică, şi instinctul conservării naţionale.

Marele cataclism, războiul, cu toate urmările sale demoralizatoare, a nimicit această legătură. Diferite curente politice au invadat satele, diferiţi agenţi politici, chemaţi şi nechemaţi, se afişeau şi se afişează mereu, ca îndrumători şi binevoitori ai poporului, speculându i buna credinţă şi neştiinţa. Şi ce este mai trist, însăşi învăţătorii s'au lăsat ademeniţi de aceşti apostoli mincinoşi, de ocazie, urmându-i când în dreapta, când în stânga. Rezultatul?! *Ne-am pomenit cu terenul scăpat de sub picioare.* Am pierdut sprijinul de jos, poporul, şi ne lovim de loviturile celor de sus, politicianismul. Am ajuns între ciocan şi nicovală. Fortăreaţa ce ne-a asigurat-o Haret, iar în Ardeal instinctul naţional, a ajuns în mâini duşmane nouă. Să nu se uite că, în toate ţările, politicianii au căutat şi caută mereu să anihileze influenţa prea mare a învăţătorului asupra poporului, căci altcum n'ar putea să pescuiască în apă turbure. Doar nu înzadar a zis Iisus: *„Bate-voiu păstorul şi se vor risipi oile“.*

Fortăreaţa pierdută, în mare parte şi din vina noastră, trebue recucerită din nou. Un al doilea Haret însă nu se prea arată la orizont, în schimb însă, duşmanii ni se sporesc. Ce e de făcut? Va trebui s'o cucerim singuri, prin noi înşine. Dar cum? Să ne organizăm *din jos în sus*, nu numai de sus în jos, precum am pornit-o.

Noi am început, după modelul altor branşe, să ne organizăm numai ca tagmă. Am uitat că noi nu suntem muncitori a căror muncă să dea roade momentane şi, că din pasivitatea, sau sistarea chiar, a muncii noastre,

organismul societăţii nu sufere vre-o daună reală momentană. Numai astfel se explică faptul că, revindecările şi doleanţele noastre juste sunt sfidate sus, iar jos, în popor, sunt exploatate în dauna noastră şi a promovării culturale.

Să ne organizăm deci, nu numai ca tagmă, ci mai vârtos ca *apostoli adevăraţi*. Să căutăm prin toate mijloacele posibile să ne introducem iarăşi în sufletul poporului, cum eram pe vremea lui Haret, iar în Ardeal, pe vremea luptelor naţionale. Prin munca noastră, prin cinstea noastră, prin exemplul dat şi arătat în realitate, nu în teorie,—să căutăm a-l convinge—pe popor—despre roadele muncii noastre, nu numai în viitor, ci mai vârtos în prezent. Modul şi felul, cum s'o facem, depinde de împrejurările locale, de posibilităţi, dar mai presus de toate, de persoana învăţătorului, de dibăcia sa de-aşi şti lega sufletul său de sufletul celor cu luminarea cărora este însărcinat. Un lucru este cert, că numai acel învăţător va reuşi, care îşi va privi şi aprecia cariera ca apostol şi nu ca simplu funcţionar obligat la 4—5 ore de clasă, apoi : stop.

Numai organizându-ne jos, printr'o muncă cu adevărat apostolică, ca misionarii în întunericul Africei, vom reuşi şi cu organizaţia noastră ca tagmă, în vederea cuceririlor drepturilor noastre juste.

Adevărat, azi este mai greu să te apropii de popor. A devenit mai puţin primitor. Nu-i de mirat. Prea mult a fost minţit, batjocorit şi frustat. Adevăratul apostol însă va afla o mulţime de mijloace, cari să-l conducă la portiţa secretă a sufletului acestui popor, prin care se va strecura şi nu va ceda apoi, până când nu va face ca această portiţă să se deschidă iarăş larg, spre a da intrare liberă aceluia ce vine cu ramura de maslin şi facla luminii.

Organizaţi astfel jos, pe temelie puternică, şi pereţii

organizaţiei noastre ca tagmă vor fi solizi şi nevulnerabili, iar atunci putem avea nădejdea că se va afla şi sus acoperişul, un al doilea Haret, care, cu mândrie, se va pune scut asupra unei clădiri aşa de măreţe. Căci ştiindu-se că, jos, noi, *numai noi*, suntem uşa prin care se va putea intra spre sufletul poporului, nu vom mai fi cenuşotca de care să-şi bată joc toate creaturile politicei deşanţată, creiată în urma marelui cataclism prin care a trecut omenirea, deci şi noi.

Deva **Ion Sântimbrean**, învăţător

INVIORAREA INVĂŢĂMÂNTULUI

Organele de control din judeţele: Hunedoara, Sibiu, Alba şi Turda au ţinut o consfătuire la Deva, sub preşedinţia d-lui insp. gen. P. R. Petrescu. Din rapoartele şi hotărîrile domniilor lor spicuim următoarele.

Invăţătorii merituoşi vor fi propuşi pentru recompense iar cei ce se abat dela datorie pentru pedepsire.

S'a arătat că învăţătorii sunt la datorie. Frecuenţa şcolară e mai regulată. Au luat fiinţă atelierele şcolare, cursurile de adulţi.

Revizorul jud. nostru dl I. Popovici, a făcut cunoscut *că în primăvară sunt în proect a se construi 50 şcoale, în care scop s'a şi prevăzut suma de 2 milioane lei în bugetul judeţului.* In jud. *Sibiu* se vor termina localurile începute şi se vor construi şi altele noui. In jud. *Turda*, cursurile de adulţi au luat fiinţă în 52 comune, ateliere la 16 şcoale. 4 şcoale ambulante. Invăţătorii cari au înfiinţat muzee şi cooperative şcolare au fost propuşi pentru recompense.

Dl. insp. gen. P. B. Petrescu şi-a arătat satisfacţia că învăţătorii îşi fac datoria şi că un suflu nou îmbucurător se observă în toate părţile. Dă apoi, organelor de control, câteva instrucţiuni cu privire la obligaţia învăţătorilor de a face, în catalog, statistica elevilor, a-i clasifica corect. Trecerea în matricolă să se facă numai de către director.

Dl. Dragomir, rev. jud. Sibiu va lua contact cu dl Timotei Popovici şi vor alcătui repertorii de cântări pe clase, recomandând şi anumite manuale.

Revizorii şcolari vor procura pentru fiecare şcoală din judeţ câte un manual dela *Institutul naţional de educaţie fizică din Bucureşti*, str. Maior Ene No. 10. Col. Al. Manolescu: Educaţia fizică a copiilor.

Noţiuni de pedagogie şi organizare pentru creşterea copiilor dela 1—15 ani. **A. D.**

EDUCAŢIA COPILULUI în FAMILIE

(Urmare) de ANGELO PATRI

Mătuşa văzu acest tren şi zise mamei: „Ii voiu cumpăra unul nou, ca să nu-l mai văd cu această cutie urîtă, bună numai de a fi aruncată“.

Trenul cel nou, deci, fu adus în locul celui vechiu aruncat într'un colţ. Copilul, mergând să-şi ia trenul favorit, observă că era înlocuit cu trenul cel nou.

— „Mamă, mamă, unde este trenul meu? Mulţumesc de cel nou, dar unde este cel vechiu?“.

—De ce-ţi trebue cel vechiu? Nu-ţi place cel nou?“.

— „E foarte frumos. Dar, mamă, nu cumva ai aruncat pe cel vechiu?“.

— „Dar dece te îndărătniceşti să-l ceri, când ai altul nou şi atât de frumos?“.

„Acesta nu are nevoie de nimic, în timp ce celalalt trebue mereu întocmit, trebue să-l supraveghez mereu. Nu cumva l-ai aruncat mamă?“.

Şi copilul îşi luă comoara lui şi începu a-o drege cu toată dragostea.

Lăsaţi-l în pace!

Un copil — o mândreţe de copil — mergea pe stradă cu mama sa. Avea părul moale şi aurit, printre care se părea că se joaca razele soarelui, ochii mari şi negri aveau o privire serioasă şi solemnă, fruntea era înaltă şi curată, iar sprâncenele erau delicat desenate. Era modelat ca o statue şi era îmbrăcat întocmai ca unicul copil al unor iubitori părinţi americani.

O prietenă a mamei întâlnindu-i, se aruncă asupra copilului, cum se aruncă uliul asupra prăzii neştiutoare.

— „Dragă, dragă micule!“ şi-l sărută de două ori sgomotos. Dragoste mică! Şi-l îmbrăţişează cu putere. „Nu-mi dai un sărut?“ „Duceţi-vă!“ răspunde copilul, făcând un pas înapoi, ştergându-şi faţa“. „Duceţi-vă şi încetaţi de a mă desmierda!“

Mama, încurcată, se grăbi să-i spună: „Această doamnă este prietena mamei. Nu-ţi aduci aminte ce iepuraş frumos ţi-a trimes la Paşti?“

Micuţul încruntă sprâncenele şi se ascunse înapoia mamei. „Iartă-l, dragă, nu e obişnuit cu lumea... trebue să-l obişnuesc încet, încet“, zise mama, încercând să repare.

— „O, eu înţeleg copiii şi-i iubesc atât de mult! Şi el într'adevăr este un mic îngeraş! Mai aduceţi-l câteodată la mine. Aş dori şi fotografia lui spre a o adăuga la colecţia mea. Copiii sunt pasiunea mea!

Copilul rămase ascuns înapoia mamei până ce doamna se îndepărtase deabinele. „Te-ai purtat atât de rău: nu trebuia să răspunzi aşa urît acestei doamne care voia să fie atât de drăguţă cu tine“.

— „Nu-mi place să fie gentilă cu mine“, răspunse copilul. „Nu-mi place ca să... să... mă îmbrăţişeze în chipul acela. Mă supără!“

Şi nu trebuia să-l îmbrăţişeze aşa! Copiii să fie respectaţi. Nici un străin şi aproape toţi prietenii familiei sunt streini pentru ei, nu au dreptul să-i supere cu sărutări şi laude ne la locul lor.

Copiii nu iubesc aceasta şi se lasă cu mare silă. Când se gândesc, visează, lucrează sau se joacă şi câte cineva vine să le întrerupă ocupaţiunile cu expansiunile lui nepotrivite, ei simţesc întreg afrontul cu aceeaşi intensitate cu care am simţi-o unul din noi.

Daţi prietenilor voştri să înţeleagă că, împărtăşiţi felul de gândire al copiilor, că respectaţi personalitatea lor începătoare şi că nădăjduiţi dela ei aceeaşi delicateţă. Daţi-le să priceapă că nu înţelegeţi ca să fie copiii voştri mereu linguşiţi de dimineaţa până seara şi fiţi siguri, că dacă sunt prieteni adevăraţi, vă vor înţelege. Iar dacă nu sunt... atunci cu atât mai bine!

Timpul lui

Orice copil are drept la o oră de libertate pe zi. In grija noastră pentru viitorul lui, îl încercuim de griji, ne nizuim să-l îndreptăm spre deprinderea de a lucra, uitând foarte repede să-i lăsăm o oră liniştită de repaus şi de pace.

Şi aceasta este o mare greşeală: nu-l lipsiţi nicicând de o oră de libertate, în decursul căreia să facă ceeace lui îi place. Lăsaţi-l să facă, chiar dacă ar face un lucru ce vouă nu vă convine.

Dacă vrea să meargă în grădina publică să se joace cu întâiul copil ce întâlneşte, s'o facă. Aceasta face parte din educaţia lui. Cum va putea să-şi aleagă un bun prieten, dacă nu a învăţat în vreun chip oarecare să cunoască şi să deosebească copiii buni de cei răi?

Dacă va voi să se ascundă şi să cetească, lăsaţi-l liniştit, chiar dacă a luat o carte, pe care un adult a uitat-o în preajma lui, din nebăgare de seamă. Fiţi siguri că nu va putea suporta multă vreme dieta, nici de lectură, nici de ciocolată, cum de

altfel nu poate suporta nici acel adult rătăcit, care ceteşte fără scrupule în prezenţa lui. Adultul se va opri când s'a săturat, şi este absurd să crezi că se poate să ai deoparte un copil, fără a-i da partea de dulceaţă ce-l aşteaptă.

Dacă va dori să cânte cu vreun instrument muzical, daţi-i voie, chiar dacă v'ar sparge timpanul. Pentru urechea lui neexercitată, acele sunete, pe care voi le numiţi false, sunt o melodie delicată. El, neînţelegând sforţaıea ce trebue să depuneţi spre a o suporta, îşi va aduce aminte singur numai de aceea că l-aţi lipsit de o bucurie în întâia lui copilărie.

Dacă va dori să picteze sau să fabrice, nu-l împiedecaţi. El are un nesfârşit număr de idei, care încearcă să se exprime şi care se îmbulzesc una după alta.

Se poate întâmpla si aceea că se dedă visării. Lăsaţi-l în pace: el se gândeşte, ce fel de fiinţă este, unde este şi înspre ce este îndreptat în acestă lume ciudată. Nu vă poate spune toate acestea, natural, şi felul viselor, va depinde foarte mult dela felul lui de hrană sufletească. Inmulţiţi în jurul lui, cărţile bune, ţineţi-l în curent cu micile întâmplări din casă, din familie, din jurul prietenilor, spuneţi-i cele mai frumoase întâmplări şi duceţi-l să vadă cele mai frumoase lucruri. Lăsaţi-l să crească într'o atmosferă de cultură, de ajutor reciproc şi de iubire, atunci el va avea nutrimentul potrivit viselor sale.

Daţi copilului ora de repaus. Lăsaţi-l să se cufunde, câteva clipe, în fericirea lui de a face ceeace inima lui doreşte. Numai aşa, el va avea un număr mai mic de dorinţe nesatisfăcute cari să-l chinuească, numai astfel va fi scutit de atâtea mâhniri, văzând spulberate speranţele tinereţii sale. Fiind liber a înfruntat lupta şi întrucât omeneşte este posibil, a găsit, s'a cunoscut pe sine însuşi.

Cum îi osândește Nora

— „Doamnă Bridge!“

— „Ce este, Nora?“

— „Imi pare rău că trebue să vă anunţ, că la întâi voiu pleca“.

— „Mergi ? !“ ..Numai o persoană care a pierduto pe „Nora“ poate înţelege consternarea cuprinsă în acel „mergi ?“...

— „Da doamnă“.

— „ Dar pentruce? Este prea mult de lucru ? Te-a ofensat cineva ?“.

„Nu, nu este mult de lucru, şi nimeni nu m'a ofensat, dar nu mai pot suporta ceeace fac copiii".

„Dar de ce te legi de copii, Nora?"

„Eu nu mă ocup de ei, dar nu mai pot suferi ca ei să se ocupe de mine. Ieri, de pildă, domnişorul Tom veni în bucătărie să-mi ceară morişca spre a măcina ghiaţă: mestecase zăpadă cu noroi şi această amestecătură el o numea crema lui! Eu îi refuzai morişca, dar bunica interveni, spunându-mi să le dau ceeace le servea. El luă deci morişca şi eu trebuii să bat ouăle cu furculiţa.... era ziua de spălat şi aveam atâtea lucruri de făcut!"

— „Nu v'o mai aduse înapoi?".

— „Nu doamnă şi chiar de-ar fi adus-o, nu mă mai puteam servi de ea să fac dulceaţă".

— „Ei bine, lăsaţi numai pe mine. Voiu spune lui Tom să nu meargă mai mult în bucătărie şi voiu cumpăra pentru dânsul o altă morişcă, Nora, tu ştii cum sunt copiii, trebue să fii mai răbdătoare!".

— „Da, dar uneori ei întrec orice limită!.. In săptămâna trecută, în timp ce spălam în anticameră, d-şoara Lucia trecu, lăsând pe jos urmele paşilor. Ii spusei să treacă pe altă parte şi să nu se reîntoarcă până ce nu se va fi uscat. Dar ea luă ceva din dulap şi trecu din nou prin anticameră: „Intoarce-te, îi spusei cam aspru, treci prin altă parte, podeaua este spălată".

Atunci ea se apropie de mine zicându-mi: „Nu vreau să trec prin altă parte". Iar eu, din nou: „trebue să treci prin altă parte" şi continuai spălarea podelei. Văzând că nu mă mişc din loc spre a o lăsa să treacă, ea aproape mă călcă şi când ridicai capul spre a o privi, ea mă scuipă în faţă. Şi apoi eşi pe altă uşe".

— „Se poate, Nora?".

— „Da, doamnă, este aşa, cum vă spun. Copiii s'au purtat foarte rău cu mine. Mă voiu duce într'o casă unde nu sunt copii, spre a nu fi maltratată. La întâi plec".

E tare? Nu, este rău crescut!

Enric se întorcea dela şcoală, nu mai era aici o îndoială... el ştia să se anunţe! Călcâiele lui băteau caldarâmul străzii, poarta scârţâia şi clopoţelul suna cu toată puterea.

Apoi se auzea mergând greoiu pe sub poartă şi apoi se vedea uşa deschizându-se şi închizându-se violent, aşa fel încât pare că ar fi dat alarma! Venea rândul cărţilor care sfârşeau cu sgomot pe jos, ţintise masa, dar greşise lovitura! Infine se auzea urcând scările în căutarea mamei.

„Intotdeauna este aşa“ zicea mama, cu un suspin de admiraţie. „Este atât de tare!“.

„Da, este tare, întocmai ca un taur“, aprobă tatăl.

„Are şi o conduită de taur“, altfel nici nu poţi să spui.

Trăit-aţi vreodată, cu o persoană „tare“ vreo săptămână? Oalele de bucătărie tremură şi se mişcă, fiind perclitate să se spargă atunci, când „persoana tare“ merge, lumânările tremurătoare anunţă sosirea lui, scaunele şi jeţurile scârţâe, când se aşează el pe ele. O astfel de persoană este destinată să se îngraşe şi să devină astmatică, când este în floarea vieţii. Toţi fug de el: „puterea lui“ plictiseşte şi oboseşte pe toţi.

Şi nu este vorba de putere, este o greşală. Corpul nu este o trompă de elefant, care trebueşte ridicată deasupra lumii: el are un mecanism special, care îi permite să se mişte şi să se deplaseze cu uşurinţă. Ei nu trebue deci, să cadă asemeni buştenilor, atunci când întâlnesc un scaun sau un divan, nici nu trebue să li se audă pasul greoiu, când merg. Unde este sgomot şi mişcări forţate, este risipă de forţe şi orice risipă de forţe este dăunătoare. Copila sau copilul „tari“ sunt, simplaminte, copii rău crescuţi şi deci nenorociţi.

Corpul copilului trebue să se mişte în spaţiu cu aceeaşi uşurinţă cum plutesc norii pe cer. Şi cu cât va fi mai tare, cu atât mai mult va trebui să se ştie stăpâni şi mişca cu mai multă graţie.

Imi închipui foarte bine, pe Samson, sprinten şi flexibil: muşchii săi trebue să se fi mişcat cu graţie şi putere întocmai ca ai tigrului, şi mi-se pare că îl văd, între două şiruri de coloane, tăcut, corpul său lunecând uşor prin umbră, braţele sale se destindeau înainte, tăcute şi liniştite, ca aripile unui vultur gata să despice văzduhul şi degetele lui sprintene şi sensibile cuprindeau coloanele ca ghiara destinului. Atunci, cu o sforţare supremă, chemând la lucru muşchii săi puternici, templul se prăbuşi.

Eleganţa şi uşurinţa mişcărilor sunt părţi esenţiale ale puterii. Şi tăcerea îi aparţine. Copiii sgomotoşi nu au nici putere, nici sprinteneală, o vor fi căştigat însă, dacă de copii mici vor fi avut o bună educaţie. Maeştri de gimnastică v'ar putea da detalii mai ample, dacă doriţi: cereţi-le!

Stăpâniţi-vă!

Un brav învăţător avea o metodă proprie, cu totul individuală: invita pe elevi să observe împreună cu dânsul obiectul asupra căruia voia să le atragă atenţiunea. Pentru aceasta ei

uitau pe învăţătorul ce ţinea lecţia, pentru a fixa figura, ce deobiceiu reprezenta scene cu copii, în care era pusă în relief gingăşia lor.

Când un copil face ceva rău şi doriţi să-l corectaţi, faceţi aşa fel încât voi să dispareţi, pentru a concentra întreagă atenţiunea copilului asupra acţiunii lui şi nu asupra voastră, care-i faceţi mustrări, desfaceţi-vă de orice sentiment de iritare şi de mânie înainte de a-i vorbi.

Dacă, atunci când un copil a fost rău, voi vă mâniaţi şi vă răstiţi, el va vedea numai figura voastră neliniştită : va observa privirea voastră dură, tonul ridicat şi aspru al glasului vostru şi se va revolta în semn de protest. Adeseori nici nu vă va auzi, fiindcă se va teme şi va fugi.

In loc să se gândească la greşala lui, studiază felul vostru de purtare: aspectul vostru dramatic îl ţântueşte la pământ şi vă fixează mut şi fascinat.

— „Nu vezi, copil stupid...!".

Nu, nu vede. Nu se poate gândi decât la voi! Observă gesturile voastre, admiră puterea voastră, aude, cu mirare, vorbele voastre ciuntite şi chinuitoare, orice altă idee îi dispare. Fiţi mai liniştiţi: aşteptaţi vreun minut înainte de a vă răsti, ca să aveţi timp spre a vă calma. Răul de altfel nu este aşa mare cum vi-l închipuiţi, cine ştie de câte ori nu a fost mai rău şi voi poate nici nu aţi ştiut! Stăpâniţi-vă, deci, ca eul vostru ofensat, cuprinzând întreagă lumea mică a copilului, să nu-l împiedece a-şi observa propria greşală.

— Povestiţi-i apoi faptul ce voiţi să-l înţeleagă, el va şti să-şi fixeze asupra-i atenţiunea lui, fără a mai fi distrat de voi. Impreună, examinaţi situaţia şi proectaţi câte ceva spre a o modifica.

Un copil ce frecuenta o şcoală superioară, cheltuia cam prea mult. In loc să-i facă vreo mustrare, tatăl său îl chemă şi studiară amândoi bugetul familiei. Nu-i spuse nici o vorbă mustrătoare, dar îi făcu cunoscut cât ar fi fost de lipsă spre a putea susţinea mai departe familia şi-i expuse planurile lui. Din ziua aceea, în bilanţul micului copil nu mai fu nici un deficit.

Chiar şi copiilor mai mici li-se pot spune astfel de raţionări, din care dispare orice urmă de egoism. Ne va trebui timp mai îndelungat, dar vom obţinea rezultate mai bune şi mai durabile.

Este mai bine să tăcem!

Toţi vorbesc prea mult—toţi! Blăstemul asupra turnului Babel, amestecarea limbilor, ne urmăreşte încă şi pe noi!

De ce să nu fim mai liniştiţi ?

Gândiţi-vă cât sufer copiii văzându-ne mereu agitaţi, adulţii s'au obişnuit, dar ei nu... şi sufăr.

Fiţi liniştiţi şi odihniţi-vă, dar mai presus de toate nu răpiţi odihna copiilor.

Gândiţi-vă la ceeace se întâmplă în fiecare seară în casă: toţi vorbesc... de cele mai multe ori luând de ţintă un sărman copil, pe cel mai mic!

Dacă greşeşte, fratele cel mai mare se grăbeşte să-l corecteze, sora povesteşte fapta şi-l mustră, între aprobări generale, în timp ce tatăl şi mama spun şi ei ceeace gândesc, judecând cazul în sine. Dacă din întâmplare un unchiu sau o mătuşe este de faţă (şi nu lipsesc nicicând) ei se vor adăuga la concertul general, vor spune opinia lor şi nu vor uita să facă observaţia asupra celor ce s'ar întâmpla în familiile lor, dacă vreunul din copiii lor ar fi făcut vreo faptă asemănătoare! Micul vinovat este sufocat de o avalanşe de imputări: simte că se scufundă, ar dori să se întoarcă la mal, să spună şi el câte ceva, dar familia în cor, ordonă: „Taci!". Familia însă ar trebui să facă acest lucru: „Să tacă!"

Din nefericire, la şcoală, se foloseşte acelaş metod: învăţătorul vorbeşte, vorbeşte şi copilul trebue să stea tăcut", el este centrul, în jurul căruia se înmulţeşte vorbăria. In casă, la şcoală, în biserică este obligat să asculte discursuri. De ce să nu încercăm să tăcem, numai ca să vedem resultatele? Această vorbărie neîncetată sileşte pe copil să-şi închidă urechile, spre a nu mai auzi: nu ascultă, nu mai dă nici o atenţiune celor ce se spun şi deci nu învaţă nimic. Staţi liniştiţi, chiar şi când doriţi să vorbiţi... staţi liniştiţi!

Dacă copilul este sgomotos şi nepoliticos de ce să facem o şi mai mare larmă, mustrându-l cu urlete şi cu ţipete? Arătaţi-i că-l desaprobaţi şi corectaţi-l cu exemplul.

Când se reîntoarce acasă cu dorinţa de a povesti lucruri despre care este mai bine să tacă, impuneţi-i tăcere printr'o privire.

Lăsaţi-l să asculte gândurile voastre, cu mult mai elocuente decât orice vorbă şi care îi impun să respecte cu tăcerea, slăbiciunea sau infirmitatea cuiva.

Un copil întors dela şcoală, spuse că în ziua aceea, învăţătoarea nu fusese mulţumită cu el.

— „A, ce ţi-a spus?" se informă mama, îngrijorată.

— „Dar nu zice nici odată nimic! Nu zice aproape niciodată

nimic, fiindcă nu e tocmai mulţumită şi când nu este, nu ne adresează nici o vorbă, ci ne priveşte cu răceală.

— „Astfel ştiu că nu a fost mulţumită de mine azi!"

— „Şi cunoşti greşeala ta?"

— „Da! Şi mâine nu o voiu mai face.. Nu-mi place să o văd atât de tăcută!"

Tăceţi! şi copilul va învăţa să asculte şi să înţeleagă.

Copii nervoşi

Aş dori să o recomandaţi pe Carolina învăţătoarei sale. Eu i-am vorbit de mai multe ori dar în zadar, ceva mai mult, am primit carnetul ei cu note oribile. Aş vrea ca să pui o vorbă bună".

— Ce s'a întâmplat?

— Fata mea este foarte nervoasă, afirmă mama, crezând că a spus un lucru extraordinar şi original. „Am spus deja învăţătoarei că ea nu poate fi tratată ca alţi copii, dar n'a voit să mă asculte şi nu a notat-o nici mai bine nici mai rău. Copiii nu sunt toţi egali, trebue să ştii să-i prinzi".

— „Se înţelege dar ce excepţiuni voiţi pentru Carolina?"

— „Ei bine, vedeţi, Carolina întotdeauna a fost delicată şi nu se poate scula dimineaţa de timpuriu: întârzie în fiecare zi şi învăţătoarea nu vrea să o treacă. Mai mult..."

— „Dar nu glumiţi, când spuneţi că fetiţa dv. întârzie în fiecare zi?

— „Nu... Nu o deştept niciodată dimineaţa, o las să se trezească singură... e atât de nervoasă!"

— „De câţi ani este? De ce nu se poate scula oare? Este bolnavă?"

— „E de 12 ani, dar este foarte delicată, nu este bolnavă, e numai nervoasă".

— „Atunci însemnează că nici măcar nervoasă nu este. Dacă ar fi nervoasă încât să nu se poată scula dimineaţa, în timpul de a merge la şcoală, ar fi la spital, acum! La ce oră merge la culcare?"

— „Nici când nu se culcă înaintea mea. Este atât de nervoasă încât nu poate suporta gândul de a mă lăsa să merg la culcare. Şi eu deobiceiu mă culc pela unsprezece".

— „Carolina are nevoe de un singur lucru: să se culce de vreme. Nu este nervoasă, dar are nevoe să adoarmă. Trimiteţi-o la şcoală, la oră fixă, chiar dv. sunteţi responsabilă pentru întârzierea ei".

Şcoalele sunt pline de copii „nervoşi". Acest cuvânt ascunde nenumărate defecte, pe care părinţii însăşi nu le văd.

— „Iacob nu este un copil rău. Dacă pişcă pe copii, o face fiindcă este nervos şi nu vrea să se plictisească".

— „Abel nu ştie lecţia, fiindcă învăţătorul are un fel de a lucra, ce îl face nervos".

— „Da, Clarisa n'a ascultat niciodată: a fost mereu în casă şi întotdeauna a fost o copilă delicată, eu nu o pot pedpsi".

Este absurd. Aceşti copii nu sunt „nervoşi", sunt numai viciaţi. Nu folosiţi nicicând vorba „nervos" înaintea lor şi cu atât mai puţin vorbind cu ei. Un copil nervos trebue să fie internat în casa de sănătate, obiectul unei educaţii speciale. Leneşii, maliţioşii, neascultătorii trebue să fie disciplinaţi, dacă vor să păstreze sănătatea. Faceţi experienţa!

Bob are dreptate. Nu e just!

Vă place să vă întrerupă cineva când aţi început un lucru sau un joc? Evident că nu! Ei bine să ştiţi că acest lucru nu va plăcea nici copilului sau fetiţei voastre.

Deabia sosi Bob dela şcoală, mamă-sa-i spuse să aşeze cărţile la locul lor, să-şi schimbe hainele, să-şi spele faţa şi mâinile şi să nu piardă timpul.

Copilul îndeplini aceste lucruri diferite, după ce i le reamintise mamă-sa de vreo trei ori şi dupăce fură poruncite cu asprime. După aceasta, dejună miere, pâine şi unt.

— „Acum, Robert, trebue să te duci jos, în colţ, la droghist să cumperi unele lucruri pe cari ai uitat să mi le trimiţi. După aceea poţi să te joci şi să alergi cât îţi place".

— „Droghistul acela le face anume", zise Bob cu veselie, „presupun că nu a uitat ouăle şi petrolul".

— „Ai ghicit. Dar ce să-i faci? Grăbeşte-te acum!" Copilul alergă repede şi se reîntoarse în mai puţin timp decât s'ar fi crezut. Depuse petrolul în bucătărie, puse ouăle la adăpost pe masă şi apoi plecă în curte, unde lucra la prepararea unei case pentru câine.

Când lucra mai bine, îl chemă mamă-sa: „Robert, d-na Hall aşteaptă oaspeţi la ceaiu şi cofetarul a uitat să-i trimită biscuiţi. Hai, bravule! Aleargă tu să cumperi".

— „Fă-mi plăcerea Bob", insistă şi d-na Hall. Tu înţelegi nu pot face altceva".

Bob întrerupe lucrul său şi aleargă, pe când se reîntoarse, masa se pregătea.

— „Bob, este ora prânzului, lasă jocurile şi spală-te!“.

— „Dar mamă, dacă încă nici nu am început. Decând m'am întors acasă, alerg mereu pentru comisioane, cu toate că nici nu ar fi rândul meu: azi, ar fi rândul Elenei, dar d-ta nicicând nu vrei să ştii de aceasta. Nu pot termina casa câinelui?“

— „Este prea târziu. Hai, vino acum, fără atâtea discuţii! Tatăl tău va veni imediat, şi...“

— „Nu mă importă şi cred că nu e just! Nu am putut face nici un lucru din ceeace voiam să fac azi... nu am nici un minut timp liber!“

— „După prânz vei termina casa ta“.

„Nu voiu putea. După prânz trebue să învăţ şi apoi să mă pregătesc pentru culcare. Mâine va fi aceeaşi istorie, ştiu. Trebue să fac eu totul, în această casă!“

Copiii întocmai ca şi adulţii, au nevoe de zile calme şi ordonate. Ordinea este ceeace salvează viaţa noastră şi obiceiurile ne ajută să trecem peste mai multe momente grele. Copiii doresc ordinea şi au dreptul să o reclame.

Sâmbătă

Sâmbăta este ziua care premerge Duminecii, este ziua care însemnează sfârşitul unei săptămâni de lucru şi care deschide drumul primei zile de lucru din săptămâna următoare: este ziua când băieţii neavând de învăţat, au posibilitatea de a împărţi cu ceilalţi membri ai familiei, lucrurile domestice.

Coridoarele pot fi măturate de copil care are trebuinţă de această experienţă, spre a încerca rezistenţa muşchilor săi. Şi dacă pivniţa trebue să fie măturată sau prăfuită, nu este zi mai potrivită decât aceasta, pentru a exercita aceste lucrări cu ajutorul copiilor.

Iarba din parc trebue tăiată şi copilul poate îndeplini acest lucru, în loc de a-l lăsa pe seama tatălui său: el va smulge buruienele şi va curăţi cărările, fiindcă se pare că acestea reclamă atenţiunea şi lucrul copilului.

Şi coteţul este murdar şi Sâmbăta este ziua ideală pentru a-l curăţi şi a-l aduce la ordine. Copilul va simţi cu atât mai bine gustul ouălor, cu cât va fi arătat mai multă grije pentru găini.

Lucrul din interiorul casei aparţine mai cu seamă copilelor. Sâmbăta este zi de curăţenie: mânerele dela uşi şi ferești trebue lustruite, aşa încât duminecă dimineaţa totul să aibă un aspect lucitor. Chiar şi plăcile din odaia de baie trebue să fie lustruite şi orice copilă trebue să ştie să le ţină curate. Ştergarele să fie schimbate şi înlocuite cu altele curate, garniturile de metal dela toaletă deasemenea trebue să fie lustruite şi puse în ordine. Vasele de flori trebue înlocuite cu flori proas-

pete, cari în ziua următoare vor da casei, un aspect mai vesel. Copilelor le place direticarea prin casă, în aşteptarea de vizite, şi Sâmbăta trebue să le lăsăm să-şi satisfacă această dorinţă.

In fiecare familie este întotdeauna atât de lucru încât să ţină ocupaţi pe copii întreagă ziua şi cu profit pentru ei. Nici un copil nu va putea face singur întreg lucrul lui de sâmbăta, dar va face o parte şi astfel se va bucura cu atât mai mult de libertatea prânzului, de care într'adevăr nu s'ar putea bucura, dacă în loc de a lucra, s'ar fi întors în sus şi în jos prin casă, încercând să omoare timpul până la ora amiezii. Să se joace cu mingea întreagă ziua sau să se ascundă într'un colţ pentru a ceti de dimineaţa până seara, nu este un fel potrivit nici salutar de a petrece ziua de Sâmbătă.

Copiii numai din când în când au posibilitatea de a participa la viaţa familiei. Ei merg în fiecare zi la şcoală, la amiazi au lecţiuni speciale, apoi prânzesc, învaţă, merg la culcare, spre a reîncepe iarăşi dela început. Găsesc întotdeauna totul gata şi nu au astfel posibilitatea de a învăţa să fie folositori, şi când au această posibilitate, se pare, adulţii se iau la întrecere cu ei, spre a-i împedeca să aibă vreun folos. Toţi acei ce au petrecut copilăria la ţară, au avut de îndeplinit câte un lucru special în fiecare Sâmbătă şi au avut şi o mare parte din acei ce au trăit la oraş Aceasta le-a făcut mult bine, cum bine va face şi copiilor noştri. Micile lucruri de casă sunt scumpe inimii copiilor şi slujesc să-i apropie tot mai mult de familia lor, chiar şi atunci când alte griji şi alte preocupări îi împing în direcţiuni contrare.

Jucării

Când cumpăraţi copilului vreo jucărie, gândiţi-vă întotdeauna la ce i-ar putea folosi?

Nu-i daţi niciodată un cuţit ascuţit, o puşcă sau vreo bâtă fiind cu prevedere la răul ce ar putea să-şi facă lui însuşi sau neplăcerii ce v'ar cauza vouă. Dar gândiţi-vă un singur moment înainte de a-i cumpăra o jucărie!

La ce-i va sluji un iepure de stofă, dacă îl veţi dărui unui copil sănătos şi vioiu! El îl va arunca jos şi va alerga sá vadă ceva ce se mişcă, calul ce nu merge, păpuşa ce nu poate fi îmbrăcată sau desbrăcată şi toate jucăriile care au fost facute numai spre a fi privite, sunt nefolositoare şi dăunătoare.

Un copil trebue să aibă jucării, cari să-l ajute să urmeze calea unde voiţi să-l îndrumaţi, fiindcă ele au o mare influenţă

asupra lui. Jucăriile preferite de Napoleon erau soldaţii, cum soldaţii erau jucăriile preferite ale Kaiserului. Jucăriile lui Lincoln erau în schimb bastoanele, apoi veveriţele, maimuţele şi tot ceeace se găseşte afară în liber.

Uneltele necesare pentru grădină, ar fi o jucărie potrivită pentru un copil ce trăeşte într'un loc, unde le poate întrebuinţa, şi tot astfel iepurii vii, dacă copilul îi va putea ţine în grădină, îi vor fi cu mult mai folositori decât cei de stofă.

Un ciocan, un ferestrău şi câteva cue, deschid copilului orizonturi vaste. Se poate întâmpla să nu facă nimic bun chiar cu ajutorul acestor unelte, dar rău încă nu va face. Işi va pune mereu la încercare puterea lui şi rezistenţa lemnului, va învăţa să măsoare lungimile, şi prin lucrarea sa continuă se va deprinde la răbdare şi stăruinţă. Chiar şi copii ce locuesc în oraş pot să-şi procure aceste unelte şi să le încerce jucându-se pe terase sau pe coridoare.

O păpuşe şi accesoriile ei aparţin fiecărei fetiţe, ca parte esenţială a educaţiei sale. Păpuşa cea mai frumoasă în toaletă de bal, pusă în cutie şi care poate fi admirată numai în zile de sărbătoare, este o desiluzie şi o înşelăciune pentru copila, care nu poate face decât să suspecteze că mama a cumpărat păpuşa pentru sine însăşi, sau pentru ea.

Un joc de răbdare, prin care copilul construeşte case şi colibe, este o desfătare foarte folositoare. Pedestalii trebue să fie mari şi casele şi grajdurile, să încapă oameni şi animale şi la nevoe nu trebue să lipsească nici garajul!...

Dacă e posibil să dăm copilului un scăunel, făcut anume pentru el, o masă de proporţiile scaunului, câteva farfurii care să fie în raport cu masa, cu scaunul, cu mânuţele lui, un vas pentru spălarea farfuriilor şi o cutie unde să le aşeze, dacă putem să-i dăm toate acestea el este un copil fericit.

Arătaţi-i ce trebue să facă şi cum trebue să facă şi apoi lăsaţi-l singur: lăsaţi-l să-şi îndeplinească lucrul său, cum va crede el mai bine. Nu interveniţi, lăsaţi ca el să aranjeze după felul său, lucrurile lui. Dacă cere ajutorul vostru, nu-l refuzaţi, dar nu faceţi mai mult decât ceeace vă cere. Consideraţi-l stăpânul absolut al jucăriilor sale, dacă voiţi ca jucându-se şi lucrând, să crească şi să se desvolte.

(va urma)

Pedepse şi recompense

de M. BOGZA

Sunt deopotrivă de folositoare. Ele au fost născocite probabil, de acelaş autor. Sunt surori, aşa cum sunt lumina cu umbra, răul cu binele, munca, cu odihna etc. Privite în general, urmărită evoluţia lor în timp, vom găsi că există o luptă între ele din cauza tendinţei de dominaţiune. Recompensa vrea să domine pedeapsa şi invers.

La noi, între membrii corpului didactic, a ajuns la înălţime de câtva vreme, sfânta pedeapsă. Şi Doamne, bine a mai făcut! De când o aşteptam noi, de când o doream!... Era momentul, să revenim la ceia ce a fost odată, să ridicăm şcoala, arsenalul în care se făuresc conştinţele româneşti, la nivelul cerut de vremuri, cerut de rolul nostru etnic şi cultural.

Este recunoscut de toată lumea, că şcoala decăzuse. O lege, ca aceia a învăţământului primar, tradusă şi aplicată în alte ţări cu o civilizaţie şi cultură veche, fundată pe adevărate temeiuri psihologico-pedagogice şi specifice nevoilor noastre dece n'a fost aplicată? Dece nu ni s'a dat sprijinul s'o aplicăm, în acei 10 ani, de când a fost promulgată? Şi sprijinul acesta ne putea veni din multe părţi: putea să fie de multe categorii. Ne-a lipsit însă. Dela o vreme ne-a lipsit total.

Trebue să recunoaştem, că învăţătorimii i-a lipsit ce-i mai principal: *sufletul liniştit, ne frământat de grijele zilei de mâine.* I-a lipsit pâinea de toate zilele pe care (se plănuia) să nu i-o mai asigure statul... «Svârlit prin margini îndepărtate de ţară, în mijlocul unei minorităţi duşmănoase, a trebuit să moară literalmente de foame, dacă nu-şi îngăduia ruşinea de a se întreţine, pe furiş, din traista şcolarului etc»., scrie pagina înv. din 23 | II | 934,—Curentul.

Dezagregarea morală era deci evidentă. Pe dealtă parte, desorganizarea controlului, care pe unele locuri a fost cu totul absent, spiritul nihilist ce plutea în văzduh şi care a făcut multe victime chiar între membrii corpului didactic, împingându-i pe panta neconştiinciozităţii.

De aceia noi, ne-am bucurat nespus când am văzut că în şcoală se introduce acelaş spririt de ordine, care domina nu de mult, viaţa noastră culturală. Pedeapsa şi frica de ea, a pus capăt desmăţului, a înfrânat abuzul de libertate.

Dar se observă că, la starea de azi, nu s'a ajuns datorită învăţătorului. El a fost o victimă a desmăţului plecat din altă parte. Ba încă mai mult; au fost nenumăraţi aceia, cari n'au şovăit o clipă, cari cu toate relele ce s'au abătut asupra lor, au stat neclintiţi la datorie. Au cotinnuat să lucreze cu aceiaş râvnă şi entusiasm, pe propria lor răspundere. (Probă evidentă este dăscălimea condusă de neîntrecutul animator şi povăţuitor, D-l Insp. General P. Petrescu). Au aplicat obligativitatea, cu toate că erau ameninţaţi de unii prefecţi cu mutarea disciplinară. Au făcut mai departe cursuri supra-primare, cu toate că nu erau siliţi.

Au ţinut cursuri de adulţi, cu toate că nu primeau nici o remuneraţie în plus. Au făcut serbări, cooperative şcolare, coruri cu elevii şi cu adulţii, biblioteci şcolare şi populare, muzeu, farmacii şcolare, s'au manifestat prin publicaţiuni de interes didactic, adică au făcut tot ceiace scrie în lege la art. 142.

Cu alte cuvinte, în timp ce unii deveneau indiferenţi faţă de datoria lor, faţă de misiunea lor, alţii neţinând seama nici de asigurarea mijloacelor de existenţă munceau necontenit.

Să-mi fie îngăduit a spune deci, că şi activitatea acestora ar trebui urmărită. *Şi aceştia ar merita să fie urmăriţi, dela intrarea în învăţământ şi până azi şi încurajaţi cu orice fel de mijloc.* Erau foarte la locul lor distincţiunile şi recompensele stabilite prin legea din 1924. Dar acestea au fost abrogate şi înlocuite cu «meritul cultural“. Ar fi nemerit să se revină la formele de recompensare din trecut: Adrese de mulţumire, răsplata muncii, gradaţii de merit şi chiar premii, dacă nu în bani, în biblioteci. Câţi dascăli nu tânjesc depe urma faptului, că n'au posibilitatea să-şi cumpere o carte?

Nu este o lipsă de modestie, din partea noastră, dacă afirmăm acest lucru. In felul acesta, măsurile cari se aplică azi vor fi mult mai eficace. Autoritatea şcolară va recâştiga prestigiul avut, iar între forţele didactice, se va naşte o puternică emulaţie. Ea va asigura progresul şcoalei. Pedepsele deci, să umble împreună cu recompensele. Altfel n'au rost.

PROBLEMA TEMELOR

În şcoalele altor ţări se atribue caietelor, şi ca atare temelor de tot felul, o atenţie şi o grije cu mult superioară aceleia ce în genere o acordăm noi, trăgându-se în chip firesc şi foloase direct proporţionale cu munca şi priceperea ce se aduce.

O justificare parţială a acestei superiorităţi o poate constitui faptul că ortografia noastră fiind mai simplă, putem să pretindem că poate fi stăpânită cu mai multă uşurinţă decât aceia a altor limbi, cum ar fi spre exemplu ortografia limbei engleze ori franceze. Imi amintesc cum un profesor necăjit contra complexităţii scrierii engleze, exprima: „Englejii ăia, scriu bou şi citesc vacă!“ Un profesor francez, discutând complexitatea ortografiei lor, avea părerea că s'ar mai putea face, ici, colea, câte o foarte mică simplificare, concludea însă că în marea ei majoritate ortografia lor trebuie să rămână aşa cum este, pentru motivul că pentru ei ortografia constitue certificatul de nobleţe al cuvintelor. Aşa spre exemplu verbul francez „est“ (este) deşi se citeşte pronunţându-se doar sunetul „e“, se scrie astfel pentru a demonstra că e rămas din latinescul „est“. Pe lângă aceasta numărul mare de homonime din limba franceză scapă de confuzii graţie complexităţii scrisului. Aşa bunăoară, spre a da un exemplu, prin „ver“ se poate înţelege: vierme, vers, verde, sticlă şi blană singipie. Doar ortografia e cea care le diferenţiază. Se pare că în această limbă numărul homonimelor e cu mult mai mare decât la noi şi e deci un motiv în plus în favoarea complexităţii.

E de recunoscut că pentru o ortografie de talia celor citate mai sus va fi necesitând exerciţii cât mai multe şi cât mai cu sistemă conduse. Dar temele nu se dau numai pentru ortografie ci şi pentru gramatică, aritmetică, geografie, etc., etc. Că în domeniul temelor, compunerea cu a ei ortografie, ocupă loc de rangul întâiu şi că ea penetrează pe toate celelalte, este adevărat; dar nici celelalte materii nu sunt de neglijat în această privinţă. Şi apoi cu toată simplicitatea remarcată la ortografia noastră, printre pretinşii noştrii intelectuali şi chiar printre cei cu diplome în regulă (vreau să zic din cei mai încrezuţi, căci nu aşi vrea deloc să fiu considerat printre aceia ce se închină la diplome) parcă nu sunt chiar şi de aceia ce sunt certaţi de-a binelea cu ortografia? Ce să mai zicem de ceilalţi cunoscători de slovă!

Unul din punctele examenului de definitivat la învăţătorii francezi (ei îi spun examen pentru certificatul de aptitudine pedagogică) este şi examinarea şi aprecierea unui caiet de şcoală pe care comisia i-l prezintă candidatului. Organele de control

consideră acolo drept o grije de mâna întâi să cerceteze cât de sumar şi temele clasei ce o inspectează.

In învăţământul lor se disting clar trei categorii de caiete:

a) Caiet pentru teme zilnice, atât în clasă cât mai ales acasă, pe care învăţătorul îl cercetează şi din care se poate constata munca zilnică a elevului pentru materia căreia caietul este dedicat, calitatea muncei şi progresul sau regresul elevului.

b) Câte un caiet mai mic pentru fiecare din materiile la care se dau teme în clasă. Acest caiet se păstrează de către învăţător şi se dau teme elevului numai în clasă, şi de regulă o temă pe lună. Acest caiet permite cercetătorului să constate mersul elevului în perioade de timp mai distanţate.

Aceste două categorii uneori le cam avem şi noi.

c) Ei mai au încă o categorie. Ţin de obiceiu şi un aşa numit caiet de «roulement'', un caiet ca să-i zic aşa al întregei clase. Acest caiet se păstrează pe cât posibil în clasă şi elevii trec în el toate temele ce se dau. Trece în fiecare zi câte un elev, şi trece toate temele ce le are pe acea zi la fiecare din materiile zilei, semnându-şi apoi numele şi punând data. Elevii se succed zilnic unul după altul în ordinea din catalog.

Acest caiet permite cercetătorului să constate cum se prezintă întreaga clasă în ceeace priveşte temele. Dacă numărul temelor bune e în majoritate se poate deduce că majoritatea elevilor se prezintă la acelaşi bun nivel, având ca atare lecţiile bine asimilate; dacă însă se observă că sunt prea mulţi codaşi însemnează că în genere acea clasă nu recoltează prea mari succese în lecţiile sale, fie pentru motivul că învăţătorul nu va fi putând fi înţeles în explicările sale, fie că va fi având un procent mare de întârziaţi sau cum e în regiunile cu minoritari, unde uneori constituie o piedică şi necunoaşterea limbei de către unii elevi. La primele două categorii de caiete se poate compara un elev cu el însuşi, pe când la această ultimă categorie se compară elevii, unii faţă de alţii, pe lângă că se pot vedea toate temele laolaltă ce s'au lucrat de către clasă.

Este necesar ca orişice caiet, pe lângă numele elevului să conţină şi data naşterii, după care putem deduce vârsta elevului, ce ne este un punct ce nu trebuie neglijat în aprecierea temelor întrucât nu se poate pretinde unui şcolar de 9 ani cât unuia de 14 ani Caietul care conţine floricele ori desemnuri de ornamentare, sau e scris cu mai multe cerneluri, dă un aspect de neseriozitate şi suntem datori să desaprobăm acest lucru.

Este deasemenea bine să deprindem pe elevi ca după fiecare temă făcută, fie la compunere, ori la gramatică, ori la geografie, ori la oricare alt obiect, să pună data zilei. Se dă astfel atât pentru elev cât şi pentru orişicare cercetător o orientare asupra timpului când s'a făcut tema.

Greutatea temelor trebuie să meargă în mod gradat şi după nivelul puterei elevilor.

Trebuie deasemenea ca temele să fie pe înţelesul copiilor, luate pe cât posibil din lumea cunoscută de ei, să fie cât mai locale şi totodată cât mai verosimile. Aşa bunăoară la aritmetică să expunem probleme cu mărfuri ori obiecte cunoscute cât mai

bine de copii, cu preţuri cât mai apropiate de realitate. Pe lângă aceasta ştim că trebuie să căutăm ca chiar şi o problemă să aibe şi miez educativ: îndemnuri spre economie, spre muncă, comerţ, cinste, etc. Un lucru foarte plăcut şi tot atât de folositor îl constituie faptul când în temele elevilor se poate constata şi originalitatea învăţătorului, denotând astfel că învăţătorul a pus în largă măsură eul său la contribuţie.

In privinţa corectării temelor sunt mai multe procedeie şi nu greşim chiar şi dacă le întrebuinţăm rând pe rând pe toate.

Cel mai vechiu şi tot odată mai mult practicat este desigur acela de a se strânge caietele şi apoi de a se corecta de învăţător, notând greşalele.

Un alt procedeu este acela de a pune pe elevi ca sub patronajul nostru să-şi caute ei greşalele în teme şi să şi le corecteze ei înşişi.

Dat fiind că şcolarul îşi observă mai greu propriile sale greşale, este mai de preferat procedeul acela de a cere elevilor ca dupăce au făcut o temă să-şi schimbe doi câte doi caietele şi să corecteze astfel, unul caietul celuilalt. Acest procedeu îi face tot odată mai activi, fiind stimulaţi de faptul că au a face pe controlorii unii faţă de alţii.

După cum am mai afirmat, corectarea noastră constituie cel mai des şi indispensabil procedeu. Nu putem zice că am făcut o corectare de temă dacă numai am aruncat privirea peste temă şi am asvârlit din vârful peniţei sau chiar al creionului un fugitiv „V" ce vrem să credem că însemnează „Văzut". Acest fapt este aproape egal cu nimic. Orice corectare ca să-şi merite numele, trebuie să conţină îndreptarea greşalelor făcute de şcolar, carectare care trebuie făcută cu cerneală vizibilă şi în chip clar, aşa ca elevul să-şi poată înţelege greşalele şi să putem spera să nu le mai repete. Trebuie neapărat ca orice corectare să poarte şi o notă, adică o valorificare a temei. Pe lângă aceste două condiţiuni de care nu se poate lipsi o corectare, este cum nu se poate mai bine dacă aducem odată cu nota şi câte un sfat, câte o încurajare, câte o mustrare, ori câte o justificare a notei ce dăm, după cum împrejurările cer. Corectarea noastră devine astfel şi educativă. Cuvinte ca acelea: „Observă-ţi greşalele!", „Lucrează mai curat!", „Ai fi putut şi mai bine!" „Ce rău îmi pare că nu ai fost mai atent!", „Mă aşteptam la mai mult!", „Imi place că eşti mereu silitor!", etc., valorează mult pentru şcolari. Să ne ferim de a aduce laude exagerate, căci acestea, departe de a construi, strică sufletului şcolarului.

Când corectăm o problemă suntem datori să întindem corectarea noastră şi asupra greşalelor gramaticale din scrierea problemei precum şi asupra esteticei la scris şi în aprecierea noastră se cuvine să punem în balanţă şi acestea. Să nu închidem ochii în faţa cuvintelor stâlcite ori încorecte, fie ele chiar şi în caietul de aritmetică, ci să le corectăm oriunde le observăm.

Problema temelor şcolarilor este deci pentru noi o problemă de rangul întâiu şi se cuvine să-i dăm toată grija şi atenţia la care ea are dreptul.

I. I. FLITAN

Desemnul în școala primară

(urmare)

Kerschensteiner, stabileşte mai multe grade în desvoltarea studiului desemnului la copii :

1. Capacitatea de exprimare grafică a elevului rezultă din înţelegerea descrierii elementului caracteristic al unui obiect. Cu încetul, în aceste forme schematice se amestecă liniile formei şi aparente, care rezultă sau din observaţie proprie sau din desemnul după model.

De fapt în desemn primează elementul aparenţei şi al formei, până când caracteristica obiectului desemnat nu cere schiţarea în spaţiu, până atunci copilul deosibeşte desemnul după aparenţă.

2. Vederea conştie în perspectivă (reală) începe numai la 7 ani la băeţi şi la 9 ani la fete. La vârsta de 10 ani, 50% din elevi au deja format simţul de exprimare al depărtării.

3. Desemnele după imaginaţie sunt mai reuşite ca cele după natură.

4. Pentru a da naştere din vreme, creiaţiei grafice la elev, nu i destul numai ca obiectele să-i trezească interesul şi ca el să-l îndemne la o observaţie atentă, se mai cere şi copierea lor.

5. Desvoltarea exprimării grafice e în strânsă legătură cu concepţia generală a elevului despre forme. Toată instrucţia ce ajută formării acestei concepţii ajută totodată şi arta desemnului.

6) In exprimarea grafică după imaginaţie băeţii sunt mai capabili decât fetele. Aceasta nu din motivul că băeţii ar fi mai atenţi în observarea proprietăţilor la obiecte, ci din motivul, că totalizarea proprietăţilor se face mai rapid şi concepţia, la ei, e mai complectă.

7. Capacitatea în grad mare a exprimării grafice se poate însuşi, când la desvoltarea ei contribue şi imaginaţia. Dacă e numai produsul memoriei, nu vom putea conta pe o perfecţiune artistică.

Dubenschi D. Octavian
înv. dir.
fost student la Belle Arte

(Va urma).

NUMERALUL

Pregătirea. Până unde am învăţat noi să numărăm? Spuneţi-mi un număr! Cum se numesc semnele numerilor? Câte cifre sunt?

Ţinta. Astăzi vom învăţa despre numeral.

Sintesa. Scoaterea exemplelor. Câţi fii avea regele Proca? Regele Proca avea doi fii. Să mai spună unul propoziţiunea aceasta! (Se scrie şi se citeşte).

Ce fel de cetate era Roma? Roma era o cetate frumoasă. Să mai spună unul propoziţiunea aceasta! (Se scrie şi se citeşte). Pe câte dealuri era zidită ea? Ea era zidită pe şapte dealuri. Să mai spună unul propoziţiunea aceasta! (Se scrie şi se citeşte). Câţi vulturi văzu Rem? Rem văzu şase vulturi. Să mai spună unul propoziţiunea aceasta! (Se scrie şi se citeşte). Câţi vulturi văzu Rom? Rom văzu doisprezece vulturi. Să mai spună unul propoziţiunea aceasta! (Se scrie şi se citeşte).

Pe tablă şi în caietele elevilor se află scris:

1. Regele Proca avea doi fii.
2. Roma era o cetate frumoasă.
3. Ea era zidită pe şapte dealuri.
4. Rem văzu şase vulturi.
5. Rom văzu doisprezece vulturi.

Analiza exemplelor. Să citească A. ce este scris pe tablă! Să citească B. propoziţiunea întâi! Care este subiectul? Ce se spune despre Regele Proca? Care este predicatul? Ce fel de substantiv este Proca? Vorba fii ce ne arată? Inaintea numelui de fiinţă, fii, ce cuvânt se află? Ce ne arată cuvântul „doi"? Am să subliniez cuvântul „doi" fiindcă ne arată numărul fiinţelor. Se procedează la fel şi cu celelalte exemple.

Asocierea. Citeşte propoziţiunea întâi! Ce găsim în propoziţiunea întâi? Ce ne arată cuvântul „doi"? Citeşte propoziţiunea a doua! Ce găsim în propoziţiunea a doua? Ce ne arată cuvântul „o"? Dar cuvântul „doi" ce ne arată? In ce se aseamănă aceste cuvinte? R. Se aseamănă, că amândouă arată numărul fiinţelor sau a lucrurilor. Citeşte propoziţiunea a treia. Ce ne arată cuvântul „şapte"? Dar cuvântul „doi"? Dar cuvântul „o"? Toate

aceste trei cuvinte ce ne arată? Citeşte propoziţiunea a patra? Ce găsim în propoziţiunea a patra? Ce ne arată cuvântul „şase“? Dar cuvântul „doi“? Dar cuvântul „o“? Dar cuvântul „şapte“? Citeşte propoziţiunea a cincea! Ce găsim în propoziţiunea a cincea? Ce ne arată cuvântul „doisprezece“? Dar cuvântul „doi“? Dar „o“? Dar „şapte“? Dar „şase“?

Să citească unul toate cuvintele subliniate! Ce ne arată toate aceste cuvinte subliniate?

Sistemizarea. Cuvântul, care arată numărul fiinţelor sau lucrurilor se numeşte numeral.

Aplicarea. Să-mi spună cineva un numeral! De ce este numeral? Spune-mi şi tu un numeral! De ce este numeral? Care mai ştie să-mi mai spună un numeral?

Deschideţi cartea de gramatică la pagina 35 şi vom ceti nişte exerciţii iar voi îmi veţi spune, cari sunt numeralele din aceste propoziţiuni? Se dau exerciţii pentru acasă.

GHEORGHE ITTU.

IUBIRE

Iubire: balsam şi triumf, — impresori natura

Cu sfinţii din schit,
Mă simt mai aproape, — m'achit.
Imi tremură mâna şi gura;
Flămând, — iubire — vreau să te 'nghit.

In mine, postază, triunghi mă inchid.
Cu Sf. Treime, — mă prind de zid.
Viaţa — iubirea 'i în mine. Timid,
Imi scutur pământul — rigid.

Din salbe — rozar, în suflet înşir.
Pe coarde strunite, voci de sibir
M'afundă..... mă nărui,..... mă mir.
Iubire,... Dumnezeu,.... te am.... şi, te respir.

Pavel Popovici.

— ***O serbare culturală la Gurasada*** s'a ţinut în ziua de 3 Dec. 1933, când soc. corală şi de muzică s'a produs în faţa membrilor cercurilor culturale şi a mulţimei adunate. D-l Gh. Furdui, fost subrev. a predat dirigintelui soc. corale Cazan Roman, un frumos cadou, iar preşedinţii cercurilor culturale: Gurasada şi Dobra: d-nii Nic. Rău şi V. Şerban au subliniat ţinuta de bun român, de pe vremuri, a d-lui Gh. Furdui.

Fond de ajutorare pentru învăţători în caz de boală şi deces

Pentru ca statutelor să le putem da o formă difinitivă la adunarea generală d'n primăvară, rog ca fiecare membru să-şi spună părerile despre lacunele acestor statute.

Iată părerile mele asupra unor puncte ne lămurite deplin în statutele actuale:

I. a) Membri pot să fie oricare membru al corpului didactic, membrii înscrişi după fondarea acestui fond să alăture cereri de înscriere şi un certificat medical emis de un medic, destinat de acest fond, prin care să adeverească deplina sănătate la data înscrierii viitorului membru.

b) Pot să fie membri şi persoane aparte de corpul didactic, dar care se vor obliga să execute întocmai toate punctele acestor statute.

II. a) Ajutoarele se vor împărţi în 3 (trei) categorii; 1). Fondul de bază sau fondul acordat la început să fie de **15000** (cinsprezece mii lei) acest fond se va achita acelor membri, care au plătit dela 1 până la 40 cotizaţii în societate.

b) Membrii cari au plătit mai mult de 40 (patruzeci cotizaţii) consecutive v'or beneficia de un ajutor dela *20.000* (douăzeci mii până la *25.000* lei) după greutăţile şi împrejurările familiare.

c) Membri care au plătit peste 100 una sută cotizaţii vor beneficia de un ajutor mai mare, care va fi de 30.000 (treizeici mii lei) conform cerinţelor familiare, acest fond va fi şi fondul cel mai mare ce se poate acorda vreunui membru.

d) De acest fond nu vor putea beneficia nici unii dintre membrii necăsătoriţi precum nici aceia care nu vor avea minimum 2 (doi copii).

III. Pot fi membru acestui fond şi copiii (minori) ai membrilor pentru care se va plăti o cotizaţie de ½ de membrul major şi va primi familia ½ din fondul de bază adică din 15 000 lei, în caz de deces.

§§ Ajutorarea membrilor în caz de boală

I. a) Ajutoarele ce se vor acorda membrilor în caz de boală gravă vor fi şi ele diferite.

Membrii bolnavi de boli molipsitoare, contagioase, ex. tuberculoza, tifos, difterie sau operaţie de orice natură etc vor beneficia de un ajutor dela 4000 până la 7000 mii lei, conform certificatului sau adeverinţei emise de medicul curant şi confirmată de un medic destinat al societăţii.

b) Nu va beneficia de ajutor de boală nici un membru care este în cură pentru diferite boli lumeşti ex. sifilitici, blenoragici etc. precum şi cei bolnavi de diferite boli uşoare.

c) Constatările bolii de care sufere membrul, se vor face înainte de un medic al fondului.

Rog, Onor. Membri care vor avea ceva de complectat să scrie la rubrica deschisă pentru acest fond, pentru a putea avea noţiuni cât mai clare la adunarea generală când se vor lua din nou în discuţie Statutele fondului.

Maier Nicolae

Cărți, reviste, recenzii

Dostojevski: „Netocica Nezvanova", roman. Celebrul romancier rus, a cărui iubire mare faţă de copii, şi mai ales faţă de copiii săraci, transpiră din aproape toate operele sale nemuritoare, ne dă în romanul amintit mai sus, una dintre acele profunde analize sufleteşti, o coborîre în subconştientul sufletesc a unor suflete înclinate spre patologie, cum numai acest scriitor a putut să dea. Firul romanului se toarce într'o povestire captivantă de către eroina romanului Netocica, în care, aceasta arată amintirile sale de copilă asupra tatălui său vitreg, un suflet sbuciumat de dorinţe mari, o persoană fizică târâtă de patima beţiei, o mamă naivă chinuită de mizerie, de un soţ cum l-am văzut şi de grija susţinerii familiei. După moartea timpurie a părinţilor săi ajunge fată de suflet în familia unui om bogat. Aci este interesantă descrierea grijii ce se pune pentru educaţia acestei fetiţe şi analiza psihologică a fetiţei de 15-16 ani tentată de curiozitate de a ceti cărţile şi romanele oprite.

In paginile acestui roman autorul a risipit ici, colo, o seamă de probleme şi chestiuni de educaţie şi învăţământ asupra cărora mă simt tentat să mai revin cu altă ocazie.

„Viaţa şi operile compozitorului Iacob Mureşianu“, este o broşură cuprinzând un rezumat istoric asupra vieţii şi operelor susnumitului compozitor. Costul 40 lei Se vinde de către d-l Dr. Joe Gherman, inspector gen. la Adm. Reg. din Cluj pentru adunarea unui fond, cu ajutorul căruia să se tipărească operele postume ale compozitorului I, M.

Satul şi Şcoala No. 4-5 Dec. 1933. şi Ianuarie 1934, Cluj, aduce valoroase articole semnate de d-nii: Dr. D. Tudoranu, I. Goga, I. Chelcea, C. Sporea, C. şi Ana Ioncica Lombardo-Radice şi articolul: *Păreri asupra învăţământului primar*, al d-lui C. *Stan*, inspector general, asupra căruia ne oprim niţel socotindu-l foarte interesant şi de mare actualitate

In ultimul timp, s'a răspândit părerea foarte greşită că învăţătorimea ţării ar fi vinovată de resultatele slabe, pe care le dă şcolarizarea în ţara noastră.

Autorul articolului menţionat, în chip ştiinţific, cu numeroase argumente şi în calitatea d-sale de om competent în această materie, dovedeşte că altele sunt cauzele pentru care nu progresează învăţământul şi acestea sunt: mizeria în care trăeşte poporul, parodia de obligativitate, ficţiunea gratuităţii. Se arată mai departe cât de puţin jertfeşte statul prin buget, pentru copiii săraci de şcoală primară, în raport cu ceeace se dă pentru cei din şcoalele secundare. Urmează o serie de actualităţi foarte bine prinse şi mărturisite cu un curaj care ne inspiră respect. Pentru colegii cari nu sunt abonaţi la revista „Satul şi Şcoala“ vom reproduce o parte din acest articol în unul din numerile viitoare ale revistei noastre.

ALEXIU DAVID

Asociaţia Generală a Invăţătorilor din România

Domnule Preşedinte,

Consiliul general al Asociaţiei noastre în şedinţa sa dela 26 Ianuarie a. c., ce-a avut loc în capitală, cercetând situaţia materială în care se găseşte astăzi Asociaţia Generală a hotărît cu unanimitate următoarele măsuri, pentru ca să i se dea posibilitatea să-şi continuie acţiunea şi publicaţiile.

1) Până la 1 Martie a. c. Asociaţiile judeţene sunt obligate să achite integral cotizaţia către Asociaţia Generală şi abonamentele datorite pentru revista „Şcoala şi viaţa“ pe anul 1933.

2) Până la 1 Septembrie crt. trebuie să se achite toate sumele datorate pe anul 1931 şi 1932 pentru cotizaţie şi revistă.

Pentru uşurarea plăţii lor, pe aceşti doi ani din urmă, sumele cuvenite Asociaţiei Generale se scad la jumătate.

Efectiv, deci, secţiunile judeţene datoare, vor achita numai 50% din totalul sumelor restante pe 1931—1932.

3) Asociaţia Generală renunţă la orice pretenţie pentru sumele datorate de Asociaţiile judeţene pe anul 1930.

4) Se va proceda de urgenţă la încasarea cotei de 10 lei lunar, fixată de Adunarea Generală din Chişinău, din 1932, pentru „Casa Invăţătorilor din Bucureşti",

5) Pentru ca să ia fiinţă „Biroul de informaţii şi contecios" al Asociaţiei Generale a cărui nevoie e din ce în ce mai simţită Asociaţiile judeţene vor vărsa centrului o sumă fixată la 5 lei anual de fiecare membru al său.

Cota pe anul în curs urmează să-se înainteze imediat, înfiinţarea biroului de informaţiuni şi contencios nemai putând întârzia.

6) Asoc. judeţene vor plăti pe viitor Asociaţiei Generale cotizaţia de 20% impusă de statute, mărită cu 5% aşa cum a hotărât adunarea generală din 1932 dela Chişinău din totalul sumelor încasate pentru cotizaţii dela membrii săi.

Nici o abatere în această privinţă nu mai poate fi îngăduită.

Luând cunoştinţă de cele de mai sus, pentru aducerea cărora la îndeplinire 64 de preşedinţi de Asoc. Judeţene prezenţi au făcut legământ de onoare, vă rugăm, Domnule preşedinte, să binevoiţi a vă conforma în termenile fixate pentru tot ce priveşte Asociaţia Dv.

Intreaga activitate viitoare a Asociaţiei generale ca şi reapariţia de 1 Aprilie a. c. a revistei „Şcoala şi Viaţa", am dori în condiţiuni şi mai bune ca cele de până acum, sunt în funcţie de felul cum domnii preşedinţi de asociaţii judeţene îşi vor respecta angajamentul de onoare luat şi cum vor răspunde la chemarea Consiliului General.

Conştiinţa răspunderii, ce o avem şi cei dela conducerea centrală şi conducătorii Asoc. Judeţene, ne obligă credem noi, să facem toate sforţările, ori ce greutate va trebui să învingem, ca să aducem ordine perfectă în organizaţia noastră profesională prin îndeplinirea strictă a tuturor îndatoririlor statutare şi să dăm putinţă Asociaţiei Generale să se organizeze, să activeze şi să creeze din ce în ce mai mult şi mai puternic în direcţia scopurilor pentru care a fost înfiinţată.

Preşedinte, (ss) D. V. Ţoni

Secretar, (ss) V. P. Dumitrescu

Pentru conformitate,
Preşedintele Asoc. Judeţene, **Sabin Jula** No. 51 | 1934

Asociaţia învăţătorilor din Jud. Hunedoara

Domnilor Colegi,

I. Intâia condiţie a progresului şi a solidarităţii este ordinea şi disciplina. Ca organizaţia Asociaţiei noastre să poată exista şi progresa se cere fiecărui membru al ei, încrederea în conducere, solidaritate şi ordine în toate.

Să avem încredere între noi, însă să nu se abuzeze de ea.

Să ne iubim ca adevăraţi fraţi-colegi şi mai presus de toate Români, nu numai la vorbă, ci mai mult în fapte.

Să ne ajutăm unii pe alţii cu drag şi bunăvoinţă. Să nu ne denunţăm din reavoinţă. Să nu clevetim pe nimeni.

Să respectăm după cuvinţă pe oricine, ca la rândul lor şi ei să ne respecte. Să ne apărăm prestigiul, demnitatea, ca cele mai valoroase însuşiri ale unui vrednic învăţător şi educator. Să ne facem datoria cu constiinţiozitate atât în şcoală cât şi în afară de şcoală.

II. Sunt invitate toate organizaţiile subsecţiilor judeţene ca până la data de 23 Aprilie 1934 să-şi închee câte un extras din contul de gestiune 1930-1934, precum şi darea de seamă privitoare la activitatea desfăşurată în acest timp, şi să le înainteze biroului Asociaţiei la Simeria.

Ne lipsesc pentru a le comunica regionalei şi generalei, precum şi la încheerile noastre în vederea adunării generale pe care dorim a o ţinea la data de 20-21 Maiu a. c. ca să nu vă facem greutăţi şi cheltuieli cu adunarea generală extraordinară ţinută la o altă dată, tot atunci vom ţinea adunările generale extraordinare ale „Fondului de ajutorare şi Banca învăţătorilor", pentru a le pune pe baze solide, capabile de funcţionare, servindu-ne interesele noastre.

Până atunci, dacă e posibil, se vor publica în revista „Plaiuri Hunedorene", părţi din statut, cari ne interesează şi asupra cărora avem a hotărî. Dorim însă ca în adunările generale să se realizeze ceva, să nu se facă numai târg de vorbe.

Totodată vă atragem atenţiunea asupra celor publicate în No. 3 | II al Buletinului şcolar.

Simeria, 1 | II | 1934

Sabin Jula, preşedinte. **Ioan Morţun, secretar**

Dela Asociaţiunea Judeţeană

PROCES-VERBAL

Astăzi 20 Februarie 1934.

In baza adresei Asociaţiei regionale a învăţătorilor din Ardeal No. 116 | 1933, având delegaţie de-a verifica gestiunea financiară a Asociaţiei învăţătorilor din jud. Hunedoara, m'am deplasat în comuna Simeria, la preşedintele secţiei Sabin Jula, unde procedând la verificare, am constatat următoarele :

O similară verificare a gestiunei financiare a secţiei Hunedoarei, s'a mai făcut de subsemnatul delegat, Alexandru Duvlea, şi 'n anul 1931, în baza adresei Asociaţiei regionale No. 124 | 1930, cu care ocazie s'a verificat gestiunea financiară a secţiei din anul 1919—1920 şi până în anul 1930 inclusiv. Procesul-Verbal dresat cu acea

ocazie s'a înaintat Asociației regionale în Cluj, la 31 Ianuarie 1931, cu adresa No. 4, a președintelui secției Alba.

Cum o verificare a gestiunii secției Hunedoara, pe aceiași ani și de acelaș delegat o găsesc fără rost, verificarea de azi se face începând cu anul 1930 și până în prezent, precum arată tabloul de mai jos.

Anii	Incasări	Vărsat Cluj	Vărsat București
1930	37.925 lei	12.834 lei	8.579 lei
1931	19.114 „		2 000 lei
1932	21.133 „	6 254 „	4 029 lei
1933	32.059 „	4.055 „	2 026 lei
1934			3 039 lei

Numărul învățătorilor în mijlocie de 700 în întreaga perioada de 5 ani

Asociația a încasat de membru câte 100 lei la an, din care pentru subsecții s'a lăsat câte 25%, iar din restul de 75% a rămas secției 25% și 50% s'a vărsat Asociațiilor regionalei și generală.

In ce privește abonamentul la revistele „Invățătorul“ „Școala și Viața“, președintele secției, Sabin Jula, declară că nu cunoaște situația lor, necomunicându-i-se date precise asupra lor.

Drept ce s'a dresat acest proces-verbal în trei exemplare, semnate de delegatul Asociației regionale, de președintele secției, de casierul și secretarul ei.

Sabin Jula
Președ. Asoc. Județene.

Alexandru Duvlea
Delegatul Asociației Regionale.

Ioan Popoviciu
Casier și Revizor școlar

Ioan Morțun
Secretarul Asociației Județene

CRONICA MARUNTA

Un proect de reformă a învățământului primar în Franța. Guvernul francez Chautemps pregătise un proect de lege a reformei învățământului primar, după care obligativitatea s'a fixat până la 14 ani împliniți. Cursul primar ar fi constat din 2 cicluri, unul inferior de 5 ani, după care urma un examen, apoi un an pregătitor după care elevii urmau să fie îndrumați spre școalele secundare, profesionale, sau spre școala primară superioară.

Proectul a întâmpinat aspră critică. Se spunea că este aplicabil numai la orașe nu însă și la sate. Guvernul nu a apucat însă să-l voteze deoarece a căzut foarte repede, așa cum cad guvernele în sora noastră mai mare, Franța.

† Haralambie Paţica

Colegul decedat lunile trecute, a cărui familie a fost întâia, care a beneficiat de ajutoarele *fondului nostru de ajutorare.*

— ***Ancheta asupra înv. primar*** ne arată că sunt: 10563 şcoli cercetate în 53 judeţe, numai 2588 au cursuri supraprimare. Şcoli de adulţi 14 în toată ţara, 47% din şcoli frecuentate obişnuit, de un număr între 30—50 elevi, 25% sub 30 elevi. Basarabia: şcoala despopulată, Transilvania: cea mai populată. In Basarabia lipsa de frecuenţă se ridică până la 60%. $^3/_5$ promovează. 5% absolvă. Case de economii au 499 şcoale (3%).

Cooperative, 359 şcoale. Cond. autonomă, 709 şcoale. Cantine 83 şi 15 cămine pe toată ţara. Farmacii 466. Asistenţă medicală în 23 jud. Examene medico-psihologic în 40 şcoale. S'au făcut 658 monografii şcolare. Muzee 199. Grădine şc. = 8703. Ter. exp. = 5199 şcoale.

(Din observaţiunile d-lui P. Sterian publicate în art. „Rezultatele sumare ale anchetei înv. primar")

Ne mor oamenii mari. După moartea lui Duca, viaţa noastră de stat înregistrează noui şi dureroase pierderi. La Bucureşti a murit vestitul savant, doctorul Cantacuzino. La Cluj, ultimul memorandist, T. Mihali; La Arad, unul după altul: *Vasile Goldiş*, omul de cultură şi politicianul îndurerat şi desamăgit, după el la câteva zile bătrânul tribun politic, luptător neînfrânt şi profet naţional ***Ştefan C. Pop.*** Funerarii naţionale, după funerarii. Jalea ne strânge inima de durere şi îngrijorare de viitorul neamului ne cuprinde tot mai mult, deaceea rugăm pe Dumnezeu să ne dea încă mulţi bărbaţi asemenea celor ce s'au coborât în mormânt şi eroismul vieţii lor să rămâe pildă pentru noi toţi.

Câte rase de animale sunt pe pământ, Linne marele naturalist din veacul XVII, făcuse un tablou după care rasele de animale de pe pământ se cifrau la 1100. Deatunci până azi s'au mai descoperit multe rase de animale, aşa încât azi, numărul lor e de circa 400.000, dintre cari 200 000 specii de insecte, 120 000 cărăbuşi, 50.000 specii de fluturi, 40.000 specii de muşte, 12.000 specii de peşti dintre cari numai 3000 trăesc în apele dulci. Mamiferele sunt circa 2000 rase. Numărul animalelor de pe pământ este nemăsurat de mare. E deajuns să spunem că numai numărul şoarecilor se cifrează la 10 miliarde. (Dintr'o statistică publicată în *L'Italia di Oggi*).

Ciclul al II-lea pe lângă Şc. normală. Datorită unei intervenţii a d-lui inspector general, P. R. Petrescu, pe lângă Onor. Minister al Instrucţiei, s'a dat un ordin general, că pe lângă fiecare şcoală normală să se înfiinţeze, imediat, şi ciclul al II-lea, aşa încât, normaliştii să se deprindă cu predarea ce se cere la aceste clase (V, VI, VII), cari până acum nu existau deloc la şcoalele de aplicaţie. Este o măsură bună şi de prea mult timp aşteptată.

Conferinţe cu d-l insp. gen. Petrescu. La 22 | II | 1934, învăţătorilor din plasa Petroşani, adunaţi în sala Apollo dela primărie, le-a vorbit d-l insp. gen. Petrescu, asistat de d-l insp. Vlădoianu. Primit cu multă căldură de înv. adunaţi, d-l insp. gen. a evocat amintirea pioasă a regretatului rege erou al Belgiei, Albert, a marilor patrioţi români morţi unul după altul: I. G. Duca, Cantacuzino, T. Mihali, V. Goldiş şi Cicio-Pop. D-sa dupăce a remarcat valoarea unor articole din rev. noastră ca de pildă acela scris de d-na înv. Maria Lenkei dela şc. primară No. 2, a dat învăţătorilor o mulţime de sfaturi şi preţioase îndemnuri pe care încercăm a le rezuma aci: Privitor la frecuenţă, amenzile să se aplice numai după epuizarea celorlalte mijloace de convigere şi persuasiune. Pentru localurile şcolare, d-l ministru Dr. Anghelescu, va face totul ca să fie îndestulătoare, higenice, încălzite, provăzute cu băi pentru şcolari, cu radio şi cinematograf pentru şcolari, adulţi, gospodine etc. Prin bugete se vor prevedea ajutoare pentru copiii săraci. Directorii şcolari vor fi ţinuţi mai din scurt să ţină salele, curtea, coridoarele curate, materialul did. mult şi în bună stare, biblioteci sporite, reîmprospătate. In jurul tablourilor regale se vor aşeza două drapele mici, flori, icoane sfinte, la sărbători se va aprinde candelă la icoană. Se vor împodobi salele cu lucrări executate de elevi. Educaţia fizică se va bucura de atenţia tot mai mare a învăţătorilor ca şi corurile şcolare. S'a recomandat broşurile d-lui T. Popovici—Sibiu şi ale Insiitutului de educ. fizică de gen. Bădulescu. Inv. înafară de cercurile culturale vor mai ţinea conferinţe lunare sau bisăptămânale. D-l P. Turcu dir. a mulţumit călduros, iar cei prezenţi au ovaţionat lung pe vorbitor.

Şcoala Noastră, Zalău, No. 1 anul XI aduce articole interesante cum e articolul de fond: *„Chemarea la datorie“* semnat de d-l D. Mărgineanu, *Actualităţi* de C. Floareş ş. a. apoi un foarte bun şi la timp sosit articol, în care d-l Lazar Cosma se ridică cu toată dreptatea împotriva unor ambiţioşi, cari şicanează şi calomniază asociaţia noastră şi pe vrednicii ei conducători. Citām un pasaj.

„In congr. dela Cluj, această chestiune (sindicalizarea) a fost respinsă categoric. *In caz contrar ajungeam trepăduşii profesorilor secundari* [1]... (Iar în alt loc) Cred, că ori şi care a citit sau a auzit de revista *„Ideia“*. Ei bine! Această revistă prin conducătorii ei, duce o luptă titanică spre a atrage pe înv. în mrejele ei. Şi corespondenţi are cu duiumul. Intâiu fiecare e atras de dragul colaborării. I se publică fotografia etc. etc. Şi odată intrat acolo, directorul revistei se bate cu pumnul în piept, că are 10,000 de cetitori şi prinurmare devotaţii lui şi învăţătorii lui, pe care îi intitulează „Soc. tinerilor învăţători. [2]) (mai departe) Atrag atenţia colegilor ca să nu se lase duşi în eroare. Să colaboreze, da. Dar niciodată săgeţile să nu fie îndreptate pe nedrept contra Asociaţiei şi conducătorilor ei, de dragul nu ştiu cui. Ce-i drept, e ceva să fii preşedinte la 40.000 de învăţători şi directorul revistei *Ideia*, poate sperează. Asta la calendele greceşti“.

1) Sublinierea este a noastră (N. R.).
2) Neştiind sărmanul şef, Ghiaţă, că în Banat mai este un astfel de „chinez şef“, care-şi dispută cu el aceeaş titulatură.

POSTURILE VACANTE

(înv primar Hunedoara)

Rurale: Almaşul Mic 1. băeţi, Alun 1 băeţi, Aurel Vlaicu 1 fete, Băcăinţi 2, 1 b, 1 f., Balomir 1 b, Banpotoc 1 f., Barul Mare 1 b., Bejan Târnăviţa 1 b., Blăjeni Obârşa 1 b., Boholt 1 b., Boiţa-Haţeg 1 b., Bretea Română 1 b., Buces 1 b, Bucova 1 b., Bulzeştii de sus 1 b., Buruene 1 b., Câinelul inf. 1 b., Cerbăl 1 b., Cerna Cinciş 1 f, 1 b., Coseşti 1 b., Criştior 1 b, Cristur 1 f, Căbeşti 1 b., Curpeni-Haţeg 1 b., Dealul Mare 1 b., Dumeşti 1 b., Fizeş-băgara 1 b., Fornădia 1 f., Făgeţel 1 b., Gura Sada 1 b., Holdea 1 b, Juncul de sus 1 f., Lăpugiul de jos 1 b., Lăpugiul de sus 1 b., Lingina 1 b., Livadia de Câmp 1 b., Ludeşti 1 b., Lunca Cernii de Jos 1 f., Lunca Cernii de Sus 1 b., Luncani 1 f., Luncşoara 1 b., Luncoiul de Sus 1 f., Măceu 1 f, Mada 1 f., Mărtineşti 1 b., Mihăeşti 1 b., Mihăileni

1 b., Nandru 1 b., Nucşoaıa 1. b., Ohaba Sibişel 1 b., Orăştioara de jos 1 f., Orăştioara de Sus 1 f., Ostrov 1. f., Panc 1 b., Petrila No. 2. 1 f., Petros 1 b., Râu de Movi 1 f., Rechitova 1 b, Ruda-Brad 1 b., Runcul Mare 1. b., Păroasa 1 b., Şesuri 1 f., Stănija de jos 1 b., Strâmba 1 b., Tărăţel 1 f., Târnava de Criş 1 b., Târnăviţa 1 b., Tomnatec 1 f., Trestia 1 b., Crişan 1 fete, Vadul Dobrii 1 b., Valea Brad 1 b., Valea Lungă 1 b., Valea Mare 1 b., Vaideiu 1 b, Vălişoara 1 f., Visca 1 b., 1 f., Zdrapţi 1 f.

Urbane: Deva-Colonie 1 b., Orăştie 1 b., Petroşeni-Malea 1 b., Sântohalm 1 f. *La grădini:* Dobra 1, Vinerea 1, Deva-Centru 1, Petroşani No. 1, 1 (conducătoare).

Cererile pentru transferare în posturile aci arătate [1]) sau în altele ce ar deveni vacante prin transferările altora, se vor înainta serviciilor locale de înv. până la 1 Aprilie 1934.

1) Datele sunt extrase din M. O. No. 64 p. II din 17 Martie 1934.

DELA ADMINISTRAŢIE

D-l Aurel Precup înv. Sighişoara şi-a achitat abonamentul pe anul şcolar 1933-1934 în sumă de 100 lei.

Am mai primit abon la revistă (rata I de 50 lei de persoană) pe anul şcolar 1933-1934 dela următorii colegi:

Prin D-l Ioan Orbonaş înv Ilia am primit 1500 lei (una mie cinci sute lei)pentru 30 înv. din circ. de plată No. VIII Ilia.

Prin D-l I. Demea înv. Deva am primit 2650 (două mii şase sute cinci zeci lei) dela 53 înv. din circ de plată No. XII Orăştie.

Prin D-l Alexiu David înv. Petroşeni am primit 1400 (Una mie patru sute lei) dela 28 înv. din circ. de plată No. XIII Petroşani.

Prin D-l Gheorghe Fotescu înv. dir. Petrila am primit 1300 (una mie trei sutei le) dela 26 înv. din circ. de plată No. XIV Petrila.

Prin D-l Traian Lupea înv. dir. Cugir am primit 832 (opt sute treizeci şi doi) lei dela 17 înv. din circ. de plată XI Cugir. Cu excepţia D-lui Victor Iacob din circ. Orăştie, toţi domnii colegi din circumscripţiile: Ilia, Orăştie, Petroşeni, Petrila, Cugir, sunt la curent cu plata abonamentului la revistă, *pe I-a jumătate a anului 1933—34.*

Prin D-l A. Popovici înv. şi subrevizor Deva am primit 600 (şase sute) lei dela colegii: I. Popovici, A. Popovici, E. Ghinea E. Beisper, V. Bunea, F. Titz, E. Pop, S. Nedel, N. Teodorescu, M. Bran, P. Pungulescu şi I. Furdui, cu toţi din circ. de plată Deva.

CONVOCARE

D-nii colegi, membri ai subsecţiei Asoc. Invăţătorilor din plasa Petroşani, sunt convocaţi la adunarea generală a subsecţiei, care se va ţinea în teatrul din Lupeni, Duminecă, 22 Aprilie 1934, cu următoarea ordine de zi:

1) La ora 8, serviciu divin.
2) La ora 9, deschiderea adunării.
3) Fondul de ajutorare.
4) Conferinţă (conferenţiarul se va anunţa ulterior).
5) Agapă colegială.
6) La ora 4 d. a. redeschiderea adunării. Banca Invăţătorilor.
7) Propuneri.

Seara, mare serbare artistico-culturală, dată de colegii din Lupeni şi urmată de dans.

Preşedinte, **Alexiu David.** Secretar, *Ion Muntean.*

A apărut No. 7—8, an. VII pe lunile Martie şi Aprilie 1934 din „Catedra“ revistă specială pentru serbări şcolare şi cercuri culturale.

Din bogatul cuprins al revistei, remarcăm poeziile închinate antirevizionismului, Dunării şi primăverii; piesele teatrale Iisus, Inzepeziţii, dialogurile: Ţiganul şi naşul, înţeleg Domn căprar, Lună ori soare, apoi poesii anecdote, fabule ş. a.

Revista Catedra este şi frumos ilustrată iar unele ilustraţii se îmbină perfect cu textul poesiilor, cum sunt:

Avram Iancu şi legionarii, Dunărea, In Carpaţi, Primăvara, Voevodul Mihai ş. a.

O recomandăm cetitorilor noştri şi în special învăţatorilor, pentru cari „Catedra“ înseamnă o mare economie de timp, muncă şi bani, de oarece găsesc lesne şi gata aranjate bucăţile de cari au nevoie pentru serbări şi şezători.

Abonamentul pe an 60 lei pentru elevi 40 lei şi se poate comanda la Galaţi str. Cuza Vodă 45.

Adresa destinatarului:

D. *lui Nicolae Bembea* [illegible] *pens.* inv.

Com. *Sibiel*

Jud. ~~Hunedoara.~~ p. *Săliște*

SALIȘTE JUD. SIBIU 26 MAR 934

— TÂRGU-JIU —

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE «NICU D. MILOȘESCU»

— 1 9 3 4 —